

Zackenberg klargøres og sneen smelter ... ugebrev 1, 19. maj 2005

Vi ankom planmæssigt til Zackenberg 19. maj 2005. Vi er to logistikere og tre forskere, som alle er veteraner her i Nationalparken. Efter en hurtig gennemgang af stationen gik vi alle i gang med de udstukne arbejdsopgaver til åbning af stationen. Efter vinterens storme var der kun mindre skader på stationen, som hurtigt blev udbedret. Efter én time havde vi strøm og kaffe (så tog vi det første søp i solen). Herefter har hver især haft deres egne arbejdsopgaver.

Morten Rasch: Som logistikassistent har jeg gået til hånde og hjulpet Henrik Philipsen. Derudover har jeg fast stået for aftensmaden. Det er første gang, at jeg er med til at starte stationens logistik op, og det er lærerigt at blive introduceret til de mange enkeltopgaver, som skal løses før at få dette lille bitte samfund til at køre. Jeg har i de sidste par år lavet mindre og mindre af det faglige arbejde i felten og mere og mere logistik. Det er lidt mærkeligt ikke at skulle rundt og se til dataloggere og målestationer, men det er samtidig rart at lære noget nyt. Her er en god stemning, og det er en fornøjelse at arbejde sammen med gamle kendinge, som alle arbejder systematisk med at få sommerens målinger i gang.

Henrik Philipsen: Min niende sæson i Zackenberg er startet ganske harmløst, og indtil nu er alt gået planmæssigt. I år er Morten Rasch med på pionerholdet, og han gør en god indsats, især er synet af Morten iført forklæde og hans frikadeller værd at skrive hjem om. Der ligger meget sne i elvlejet, og jeg forventer en flom af samme dimensioner, som sidste år, så vi venter med at etablere elv-overgangen til elven er gået. Morten har klargjort 7 tønder som skal bruges til forankring ved elv-overgangen, hvis de nuværende tønder bliver skyllet væk. 24. maj fik vi fyldt vandtankene, og alle fik et tiltrængt bad. ARGO'en (bæltekøretøjet) kører perfekt, vi har skiftet fire hjul på den, og den har fået monteret nye bæltter. Det er nyt for mig at se solen gå ned bag Zackenbergfjeldet om aftenen på denne årstid, det er ellers først omkring 21. juli, at vi plejer at se det. Det mest sindsoprivende, vi har oplevet indtil nu, var forleden morgen, hvor vi opdagede, at en ræv havde skidt på Mortens træsko og i kloakbrønden. Affaldskværnen spinder med sin ny motor og toilet syd med træk og slip er tilsluttet.

Mikkel Peter Tamstorf: Som følge af de sidste 5 års tidlig snesmeltning er GeoBasis-holdet i år taget af sted allerede med det første logistikhold før at åbne stationen. Vores formål er primært at måle snedybder og snedensiteter i snepakken, før den egentlige snesmeltning starter og at få opstartet CO₂-monitoringen, mens der stadig er frost døgnet rundt. Vi er to af sted for GeoBasis i denne første periode: Charlotte Sigsgaard, som skal tilbringe 21/2 måned heroppe, og Mikkel Tamstorf, der kun er med til opstarten og derfor flyver ud igen på tirsdag. Desværre var snesmeltningen så småt startet, men vi har fået gennemført en detaljeret snemonitering, mens der stadig har været en hel del sne. I snepakken er der mange steder et meget tykt islag nede i snepakken, der sandsynligvis stammer fra den 26. januar, hvor temperaturen i løbet af få timer steg fra omkring -10 til +11.4 grader C. Det højeste målt i januar måned i stationens historie. De positive temperaturer holdt cirka et døgn, før vinteren tog over igen. Alt i alt har det været en vellykket opstart, der er foregået mere roligt end de forrige år, hvor alt har skulle laves på samme tid (snemonitering, elvvand, jordvand, CO₂ osv.). Men elven lader stadig vente på sig, og jordvandsfelterne er først nu ved at smelte fri, så der har været tid til det, vi reelt kom tidligt op for. Det har været en stor oplevelse at være heroppe mens sneen stadig ligger over det hele. Næste år håber vi så på at komme tidlig af sted igen og forhåbentlig nå det, før de positive dagstemperaturer starter.

Charlotte Sigsgaard: En af de ting vi var meget spændte på, da vi rejste herop, var, hvorvidt Zackenbergelven var begyndt at løbe. Sidste år kom vi lige netop for sent til at opleve forårsflommen, og

så kun resultaterne af dens "hærgen" gennem elvlejet den 1. juni. Men i år blev vi mødt af et snehvidt frossent elvleje, hvor der først nu er begyndt at samle sig områder med smeltevand i sneen og sive smeltevand ud i deltaet. Den anden aften/nat havde vi en fantastisk rekognoseringsstur, hvor vi fulgte elvlejet langt ind i Linnemansdalen. Det plejer ofte at være herinde fra, at vandet først begynder at løbe. Der var nu ingen tegn på, at det var lige opover, men det var en fantastisk tur i blødt skær fra midnatssolen og glitrende frostsne. Imens kan vi så nyde den stilhed, der hviler over Zackenberg stationen, når man ikke konstant kan høre bruset fra elven. Det er fantastisk at være med fra starten heroppe, og se hvordan det hele ændrer sig i takt med at sneen smelter. Og det er en fornøjelse, at al transport til og fra diverse klimamaster og andre installationer lettest foregår på ski i denne periode.

Niels Martin Schmidt: Det biologiske monteringsprogram, BioBasis, er godt i gang. Vi har i år startet op godt to uger tidligere end sædvanligt, men den ringe mængde sne har gjort, at mange af de plante- og insektplots, der tilses hver uge, allerede ved ankomsten var helt snefrie, og både plantevækst og insektaktivitet derfor godt i gang. Til gengæld er det først nu de mange vadefugle begynder at dukke op ved Zackenbergs mange små kær og damme, hvor de straks begynder at æde og fylde depoterne op på ny efter den lange rejse sydfra. Også den lille kjøve er først lige ankommet, og der er stadig kun enkelte individer rundt om i dalen. Tre af dalens rævegrave synes at blive benyttet af polarræve i år, og de små ræve ses jævnligt i deres næsten evige søgen efter noget spiseligt - til stor frustration for de mange rastende bramgæs og kortnæbbede gæs. Rævene ser noget forpjuskede ud for tiden, hvor vinterens tykke, hvide pels er ved at blive skiftet ud med den korte, mørke sommerpels.

Med næste fly forlader Mikkel Tamstorf og Morten Rasch stationen, og så ankommer Hans Meltofte (BioBasis), Jannik Hansen (BioBasis), Malene Friis (kok) og Ulrik Nielsen (logistikassistent). Så er opstartsperioden slut, og arbejdet kan komme ind i det mere rutineprægede forløb.

Out Zackenberg

/Charlotte, Mikkel, Niels Martin, Philip og Morten